

DOI: <https://doi.org/10.32838/2523-4803/69-6-34>

УДК 336.64

Угляренко О.М.

кандидат економічних наук, доцент,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Гудзь С.М.

бакалавр,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Uhliarenko Olena, Hudz Serhii

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ В СИСТЕМУ ІНДИКАТОРІВ ПІДПРИЄМСТВА

У статті визначено сутність трансфертного ціноутворення на мікрорівні, основні переваги та необхідність введення трансфертного ціноутворення на підприємстві. Принципи, на яких ґрунтується вибір підприємства на користь трансфертного ціноутворення. Наведено схему вибору методу визначення ціни відповідно до принципу витягнутої руки. Розглянуті проблеми, з якими може стикнутися підприємство на практиці встановлення трансфертного ціноутворення. Розглянуто основні позитивні ефекти від введення трансфертного ціноутворення як для держави, так і для підприємства. Розглянуто принципи вибору методу ціноутворення як у теоретичних, так і в практичних аспектах. Доведено доцільність вибору трансфертного ціноутворення як інструменту контролінгу, ефективного індикатора контролю за собівартістю, встановлення ціни та інструменту аналізу.

***Ключові слова:** трансферне ціноутворення, впровадження трансфертного ціноутворення, принципи трансфертного ціноутворення, контрольовані операції, методи трансфертного ціноутворення, регулювання трансфертного ціноутворення.*

Постановка проблеми: Політика трансфертного ціноутворення є вкрай важливим елементом для середнього та великого бізнесу в Україні, оскільки дозволяє оптимізувати роботу підприємства та податкове навантаження шляхом коригування ціни. Тому основним

питанням є необхідність упровадження цього елемента у фінансову систему підприємства через його переваги. Основною проблемою є нерозуміння управлінським сектором повного спектру можливостей застосування трансфертного ціноутворення як повноцінного

інструменту контролінгу, принципів дієвості цього інструменту. Урегулювання всіх цих питань називають політикою трансфертного ціноутворення. Також управлінському відділу необхідно визначитись із способом використання трансфертного ціноутворення та відповідати на питання: наскільки доцільно використовувати трансфертне ціноутворення як повноцінний інструмент управлінського обліку, чи залишити його лише як інструментом податкової звітності.

Аналіз основних досліджень і публікацій: Публікації на тему трансфертного ціноутворення, містять основи адміністрування трансфертного ціноутворення на підприємстві, автори Тюріна [4], Кравацька [4] вказують ключові позитивні ефекти від введення трансфертного ціноутворення. Автори Касич [1], Петрик [1], Грінченко [1], вказують на труднощі застосування трансфертного ціноутворення з боку як держави, так і підприємства, проблеми, які стоять перед підприємством у адмініструванні цього питання. Конопатська [8] аналізує застосування методів відповідності трансфертної ціни принципу «витагнутої руки». Дослідження вимагають висвітлення проблем практичного застосування методів та можливості застосування трансфертного ціноутворення як індикативного механізму, інструменту аналізу та порівняння конкурентних позицій.

Формування цілей статті: Детально дослідити переваги трансфертного ціноутворення як з боку держави, так і з боку підприємства, можливості цього механізму, алгоритм імплементації трансфертного ціноутворення на підприємстві.

Виклад основного матеріалу. Питання трансфертного ціноутворення стало досить актуальним у наукових дослідженнях в 2014–2015 роках. У цей час відбувався процес розуміння і початок законодавчого

регулювання трансфертного ціноутворення в межах Українських реалій. Після погодження трансфертного ціноутворення на законодавчому рівні в кінці 2013 року питання сутності, функцій, інструментів характеру діяльності трансфертного ціноутворення не тільки з боку теоретичного розуміння, а й відображення в практичних реаліях набуло зрілості.

Для підприємства слід зазначити основні позитивні сторони введення регулювання трансфертного ціноутворення на державному рівні:

- 1) податкова оптимізація;
- 2) контроль за попитом та пропозицією в середині компанії;
- 3) ринковий аналіз цін;
- 4) підвищення конкурентоздатності компанії на ринках;
- 5) покращення консолідованого фінансового результату компанії, зокрема ефективне використання трансфертних цін за умови використання міжнародних стандартів звітності (IFRS, US"GAAP) [1, с. 21].

У макроекономічному плані державне регулювання ціноутворення також стало ефективним інструментом. Держава регулює ціноутворення на ринку, відповідно встановлює контроль. Введення обов'язкової звітності щодо ціноутворення на підприємстві та контроль за її встановленням змушує підприємства діяти відповідно до ринкової кон'юнктури.

Отже, трансфертне ціноутворення є ефективним інструментом як для державного регулювання, так і для регулювання внутрішньопідприємницької діяльності.

Основні причини, наслідком яких є позитивні ефекти трансфертного ціноутворення, наведено в таблиці 1.

З погляду держави, позитивний ефект від введення трансфертного ціноутворення досягається

Таблиця 1

Позитивні ефекти трансфертного ціноутворення

Податкова оптимізація	Реалізується за рахунок проведення ринкового аналізу ціноутворення, та оптимізації цін, таким чином зміни бази оподаткування податку на прибуток шляхом зменшення коригувань фінансового результату та оптимізації фінансового результату.
Контроль за попитом та пропозицією в середині компанії	За рахунок встановлення ціни, яка відповідає принципам трансфертного ціноутворення попит на продукцію змінюється на прийнятний для ринку рівень та укріплює ринкові позиції на підприємстві. Пропозиція змінюється за рахунок оптимізації виробничих процесів за рахунок урегулювання попиту та ціни на продукцію.
Ринковий аналіз цін	Дана функція є обов'язковою у процесі упровадження трансфертної політики на підприємстві, та є основоположною в процесі складення ціни відповідної до встановлених державою принципів. Дозволяє більш глибоко зрозуміти ринкову кон'юнктуру, рівень конкуренції, відповідно основи формування ціни на ринку.
Підвищення конкурентоздатності компанії на ринках.	Приведення діяльності компанії в одну площину з конкурентними підприємствами, та аналіз їх діяльності з метою встановлення правильної ціни, є невід'ємною частиною складання документації про трансфертне ціноутворення, та як результат вивчення принципів ціноутворення конкурентів, виявлення своїх слабких сторін у порівнянні з конкурентами, розвиток та посилення конкурентоздатність на ринку
Покращення консолідованого фінансового результату компанії, зокрема ефективне використання трансфертних цін за умови використання міжнародних стандартів звітності (IFRS, US"GAAP)	Враховуючи, що об'єктом трансфертного ціноутворення є зовнішньоекономічна діяльність, трансфертне ціноутворення є об'єктом багатьох розвинутих країн світу, відповідно введення трансфертного ціноутворення є способом підвищення стандартів фінансової звітності відповідно до міжнародних правил.

Джерело: складено автором на основі джерел літератури [1]

встановленням принципу витягнутої руки. Згідно з ПКУ принцип витягнутої руки означає: обсяг оподаткованого прибутку, отриманого платником податку, який бере участь в одній чи більше контрольованих операціях, розраховується за ринковими цінами за угодами між пов'язаними платниками податків, тобто, якщо зазначені умови у операціях не відрізняються від умов, які застосовуються між непов'язаними особами у зіставних неконтрольованих операціях [2]. Це поняття прийшло в українське законодавство з настанов ОЕСР [4, с. 33]. Сутність цього визначення залишилася незмінною, проте трактування в настановах значно ширше. Велика кількість інформаційної бази вносить ясність у регулювання законодавчого питання, із практичними прикладами. До цієї системи необхідно рухатись і в українських реаліях.

На мікрорівні із застосуванням ТЦУ необхідно дотримуватися таких принципів [5 с. 264]:

- максимізація прибутків для підприємств загалом;
- мінімізація податків, що сплачується підприємством загалом;
- мінімізація митних платежів;
- удосконалення системи контролю материнською компанією фінансових потоків філій;
- надання менеджменту всіх рівнів (як національного, так і міжнародного) однакових умов для встановлення і підтримки таких цін, які б забезпечували рентабельність філій і доброзичливе ставлення споживачів.

Розглядаючи питання трансфертного ціноутворення та його корисності в фінансовій системі підприємства, неможливо абстрагуватися від понятійного апарату, низки обмежень та правил у межах ведення трансфертного ціноутворення.

Алгоритм визначення віднесення під державне регулювання трансфертного ціноутворення підприємства зображено на рис. 1.

Відповідно, якщо одна із умов першого блоку виконується, та обидві умови другого блоку, то дані опера-

ції визнаються контрольованими і вимагають підтвердження відповідності принципу витягнутої руки.

У разі, якщо підприємство підпадає під критерії, подається звіт про контрольовані операції до 1 жовтня року, наступного за звітним [3].

Підприємство зобов'язано вести документацію про відповідність встановлення цін принципу витягнутої руки та зберігати його на підприємстві протягом 2555 днів [2].

Після запиту ДФС протягом 30 днів ця документація та додаткова інформація повинна бути передана до контролюючого органу [2].

У разі, якщо платник подав документацію в строк, протягом 30 днів він має право подати уточнюючий звіт з самостійним коригуванням зобов'язань, у разі, якщо це необхідно та уникнути штрафів [3].

Згідно з даними ДФС на кінець 2018 року загальний обсяг коригувань становить 8,2 млрд. грн, у зв'язку з чим донараховано податку на прибуток більше 632 млн. грн [6].

Таким чином, з одного боку, низка підприємств, що підпадають під критерії віднесення до державного регулювання трансфертних цін, вимушені використовувати трансфертне ціноутворення, з іншого – використання трансфертної політики встановлення ціни дає можливість для компаній імплементації низки бонусів, які перераховані вище.

Проте, якщо розглядати детальніше процес встановлення трансфертного ціноутворення на підприємстві, слід зазначити низку особливостей. Процес визначення методу встановлення відповідності діяльності підприємства принципу витягнутої руки для контрольованих операцій передбачає використання низки методів ціноутворення. В свою чергу, кожен із методів трансфертного ціноутворення оперує низкою фінансових індикаторів, які свідчать про ефективність та результативність роботи підприємства і контроль за якими є необхідним і обов'язковим для забезпечення нормального функціонування суб'єкта господарювання.

Серед методів визначення ціни можна виділити:

- метод порівняльної неконтрольованої ціни;
- ціни перепродажу;
- витрати плюс;
- чистого прибутку;
- розподілення прибутку.

Метод порівняльної неконтрольованої ціни, є пріоритетним у використанні. Внутрішні зіставні неконтрольовані операції – операції, які проводяться з аналогічним товаром, який продається контрагентам, що не входять у критерії трансфертного ціноутворення, є пріоритетною базою порівняння у контрольованій операції [2].

Цей метод зазвичай використовуються для біржового товару, виходячи з факту, що на біржі фіксується ціна товару за одиницю, аналогічного до того, який може бути у контрольованій операції. Також цей метод використовується для кредитів.

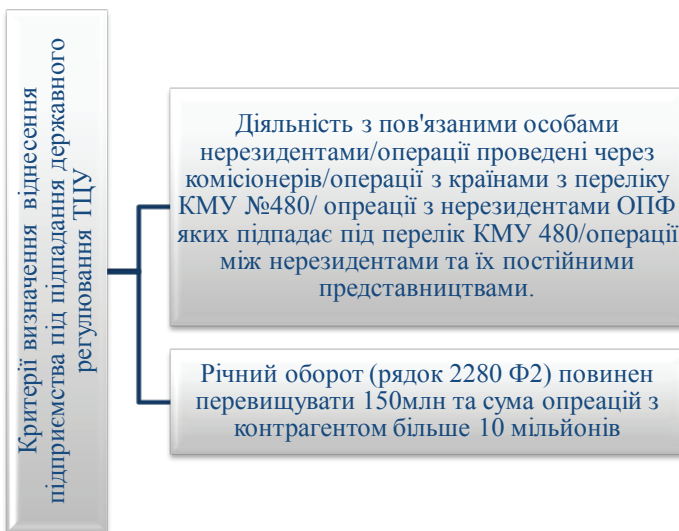

Рис. 1. Віднесення під державне регулювання ТЦУ

Джерело: складено автором на базі [2]

Відповідно, в кредитних операціях враховується відсоткова ставка. Сама ставка на аналогічний кредитний договір завжди має зіставну операцію, адже номенклатура на відсоток кредиту не впливає. Ціні папери, роєлті, лізинг – всі ці операції обліковуються за цим методом. Значним негативним моментом у використанні цього методу є затверджений КМУ перелік товарів, що має біржове котирування, та світових товарних бірж для встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу «втягнутої руки» [7]. Згідно з цією настановою, порівнювати біржовий товар варто саме у зазначеній у постанові біржі, яка різна для різних товарів. Це суттєво ускладнює процес аналізу, оскільки в деяких випадках доводиться робити замовлення по інформації з біржі, також з логічного погляду процес оцінки є недосконалим, адже на багатьох біржах умови використання товару, поставки різняться від умов, зазначених у дійсній операції. Так, ціна неконтрольованої операції може значно викривлювати реальну вартість товару. Таким чином, державі необхідно урегулювати це питання з боку законодавства. Українська біржа не має достатнього рівня розвитку та активних операцій для проведення пошуку зіставних компаній.

Метод ціни перепродажу використовується у разі, якщо компанія виробник продає товар дистрибуторам [8] або якщо товар завозиться в країну з метою подальшої реалізації та не є продуктом кінцевого споживання [2]. На практиці цей метод часто використовується у зв'язі з методом чистого прибутку для більш об'єктивного аналізу ціноутворення. Цей метод дає можливість зрозуміти управління, наскільки ефективно впроваджується дистрибуція продукції.

Метод «витрати плюс» використовується, коли у процесі операції товар був розроблений, модифікований або набув споживчої цінності, після чого був проданий. Таким чином, враховується вартість товару з урахуванням доданої вартості. Додатковою підставою у використанні цього методу є довгострокові контракти, адже в процесі виробництва постачальники зазвичай діють на довгостроковій основі [2]. Таким чином враховується собівартість товару, база порівняння стає справедливою. Цей метод є ефективним індикатором, встановлення правильності роботи відділу менеджменту зі створення продукції, а конкретно показує, наскільки собівартість відрізняється від ринкових показників. Відповідно, може стати ефективним інструментом до прийняття стратегічних рішень у контролінгу витрат.

Метод чистого прибутку зазвичай використовується у порівнянні унікальних товарів або послуг, які не мають зіставних товарів з аналогічними умовами використання, або оцінити справедливу, тверду вартість товару неможливо. Також якщо продукції надається певна унікальна модифікація в ході виробництва. Цей метод стосується безпосередньо нематеріальних активів, авторських прав, витворів мистецтв, дає можливість оцінити, наскільки ефективно нематеріальні активи функціонують на підприємстві. Відповідно,

оцінка надається ефективній діяльності управлінського складу з оцінки унікальних об'єктів відповідно до ринкової кон'юнктури.

Крім того, після вибору методу проводиться етап підбору зіставних підприємств. Такі підприємства мають вести діяльність, аналогічну із діяльністю аналізованого підприємства, також вони не повинні мати судових справ, частка власності кінцевого бенефіціара юридичної особи не повинна перевищувати 20%.

Детальна інформація про методи ціноутворення наведена в таблиці 2.

Метод вибирається відповідно до діяльності компанії. Тож найбільш підходящий метод може охарактеризувати, особливо якщо розглядати в динаміці, правильність прийняття менеджерських рішень з впровадження ціноутворення та дій з коригування ціни, відповідно до ринкових конкурентів.

Таким чином, детально розглянувши процес ціноутворення від усвідомлення необхідності трансфертного ціноутворення до остаточного результату, можна визначити алгоритм введення політики трансфертного ціноутворення на підприємстві:

На першому етапі відбувається усвідомлення проблеми, яка стоїть перед підприємством. Важливо зрозуміти, наскільки цей інструмент може бути використаний як індикатор на підприємстві, вивчити основи законодавчого регулювання. Також важливим процесом є вибір методу, адже зазвичай на цьому етапі можуть виникнути проблеми, які пов'язані перш за все зі ступенем поглиблення в методологію вибору показника чи застосування комбінації методів перевірки відповідності ціни принципу «втягнутої руки». Важливо, зробити висновки по проведеному аналізу та можливі аспекти покращення конкурентоздатності підприємства і стратегії побудови цінової політики. Алгоритм упровадження трансфертного ціноутворення наведено нижче.

Висновки. Розглядати процес оптимізації ціноутворення без елементів державного втручання неможливо. У питанні трансфертного ціноутворення завжди має місце фактор зміни податкового законодавства, держави, контролюючих органів. Проте незалежно від обставин введення трансфертного ціноутворення на підприємстві є необхідною умовою із законодавчої точки зору та логічним процесом оптимізації роботи над створенням собівартості та встановлення ціни для підприємства. Як фінансовий індикатор трансфертне ціноутворення виконує функцію контролю за конкурентними позиціями ціни на ринку. Також трансфертне ціноутворення може стати лакмусовим папірцем у питанні контролю за правильністю роботи менеджерів над процесами створення собівартості. Загалом, враховуючи основні позитивні ефекти від імплементації цього інструменту, трансфертне ціноутворення має бути, проте на законодавчому рівні необхідно вносити зміни, та уточнення, оскільки дуже багато неясності в питанні практичного застосування методів відповідності умов у контрольованій операції принципу «втягнутої руки». В будь-якому разі, українському бізнесу необхідно

Оцінка методів перевірки відповідності принципу «витягнутої руки»

Метод ціноутворення	Сутність методу	Застосованість	Розрахунок показників	Примітка
1. Метод порівняльної неконтрольованої ціни.	Порівняння ціни, застосованої у контрольованих операціях (КО) з ціною зіставних неконтрольованих операцій (НКО)	Біржові товари, кредит, цінні папери, роялті є внутрішні зіставні операції НКО або аналогічні зовнішні операції	Проводиться порівняння ціни.	Затверджено постановою КМУ перелік товарів та бірж до них. Чикагзька біржа, Нью-йоркська біржа Індійська біржа, тощо
2. Ціни перепродажу	Порівняння валової рентабельності (ВР) перепродажу товарів у контрольованій операції з ВР в неконтрольованій операції	Імпортні товари з метою перепродажу товару є аналоги товар не є кінцевим об'єктом споживання	Валова рентабельність	Порівнюються показники рентабельності операції, з показником рентабельності підприємств, які є найбільш підходящими для аналізу
3. Витрати плюс	Порівняння валової рентабельності собівартості у контрольованій операції та неконтрольованій операції	Виробництво і надання послуг. Використовується у зв'язі з другим або четвертим методом. Використовується у разі виробництва та експорту товару	Валова рентабельність собівартості	Порівнюється показник рентабельності операції, з показником рентабельності підприємств, які є найбільш підходящими для аналізу
4. Чистого прибутку	Порівняння фінансового показника рентабельності у КО та НКО	Використовується у разі неможливості використання попередніх методів. Використовується у разі надання специфічних операцій до яких неможливо знайти об'єкти порівняння	Чиста рентабельність Чиста рентабельність витрат Рентабельність операційних витрат Рентабельність активів Рентабельність капіталу	Чиста рентабельність та рентабельність операційних витрат – використовується при перепродажі товарів. Чиста рентабельність витрат – при виробництві. Рентабельність активів – виробництво або надання послуг в капіталомісткій діяльності. Рентабельність капіталу – для аналізу фінансових операцій

Джерело: складено автором на основі [2]

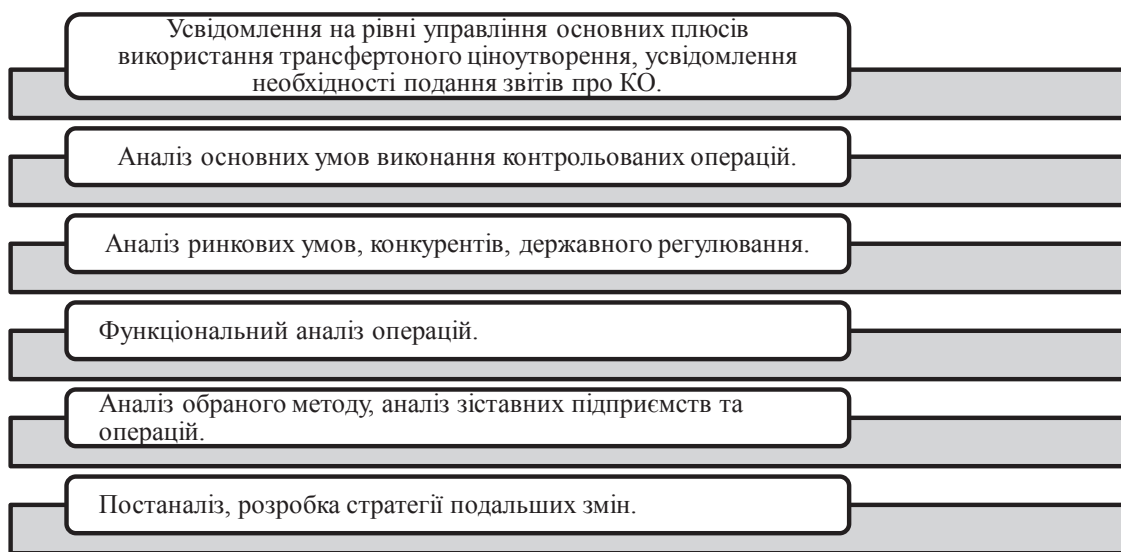

Рис. 2. Алгоритм встановлення політики трансфертного ціноутворення

Джерело: складено автором на базі [2; 4].

адаптуватися до поняття трансфертного ціноутворення не лише як до вимог ПКУ, а розширювати горизонти

цього поняття до ефективного інструменту контролінгу та розширення конкурентних можливостей.

Список літератури:

1. Касич А.О., Петрик А.О., Гринченко Ю.І. Трансфертне ціноутворення на підприємстві: проблеми та можливості використання. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 24 С. 19–22. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/24_2016/6.pdf (дата звернення 28.11.2019).

2. Податковий кодекс України: Закон України №2755-VI від 02.12.2010 р. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13–14, № 15–16, № 17, ст. 112. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 28.11.2019).

3. Про затвердження форми та Порядку складання Звіту про контрольовані операції: наказ № 8 від 18.01.2016 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0187-16> (дата звернення 28.11.2019).
4. Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations. OECD. July 2017 pp 33. URL: https://read.oecd-ilibrary.org/taxation/oecd-transfer-pricing-guidelines-for-multinational-enterprises-and-tax-administrations-2017_tpg-2017-en#page36 (accessed 30.11.2019).
5. Тюріна Н.М., Карвацка Н.С. Трансферні ціни: сутність, функції та принципи. *Зовнішньо економічна діяльність підприємства*. Київ: «Центр учбової літератури» 2013. С. 263–265.
6. Загрядська. М. Трансфертне ціноутворення сучасні аспекти фінансування. *Вісник. Офіційно про податки*. 2019. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100014006-transferne-tsinoutvorennya-suchasni-aspekti-zastosuvannya> (дата звернення 30.11.2019).
7. Про затвердження переліку товарів, що мають біржове котирування, та світових товарних бірж для встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу «втягнутої руки»: постанова № 616 від 8.09.2016 / Кабінет Міністрів України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616-2016-%D0%BF#n9> (дата звернення 01.12.2019).
8. Конопатська О. Методи порівняння при трансфертному ціноутворенні. *Блог Агентства індустріального маркетингу*. URL: <https://aimarketing.info/uk/blog/transfer-pricing-blog/metody-porivnyannya-pry-transferтному-cinoutvorenni> (дата звернення 01.12.2019).

References:

1. Kasych A.O., Petryk A.O., Hrynchenko Yu.I. Transferne tsinoutvorennia na pidpriemstvi: problemy ta mozhlyvosti vykorystannia [Transfer Pricing on enterprise: problems and possibilities of use] *Investment: practice and experience* no. 24, pp. 19–22. Available at: (http://www.investplan.com.ua/pdf/24_2016/6.pdf) (accessed 28.11.2019).
2. Podatkovyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy №2755–VI vid 02.12.2010 r. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR) (2011) [Tax Code of Ukraine: Law of Ukraine №2755–VI dated 02.12.2010. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine (BBR)]. *Verkhovna Rada of Ukraine*, № 13–14, № 15–16, № 17, St. 112. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (accessed 28.11.2019).
3. Pro zatverdzhennia formy ta Poriadku skladannia Zvitu pro kontrolovani operatsii: nakaz № 8 vid 18.01.2016 [On Approval of the Form and Procedure of Preparation of the Report on Controlled Transactions: Order Order No. 8 of 18.01.2016]. *Ministry of Finance of Ukraine*. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0187-16> (accessed 28.11.2019)
4. Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations. OECD. July 2017 pp. 33. Available at: https://read.oecd-ilibrary.org/taxation/oecd-transfer-pricing-guidelines-for-multinational-enterprises-and-tax-administrations-2017_tpg-2017-en#page36 (accessed 30.11.2019).
5. Tiurina N.M., Karvatska N.S. (2013). Transferni tsiny: sutnist, funktsii ta pryntsypy [Transfer prices: essence, functions and principles]. *Zovnishno ekonomichna diialnist pidpriemstva*. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury, pp 263–265.
6. Zahriadska. M.(2019) Transferne tsinoutvorennia suchasni aspekty finansuvannia [Transfer pricing modern aspects of financing]. *Herald. Officially about taxes*. Available at: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100014006-transferne-tsinoutvorennya-suchasni-aspekti-zastosuvannya> (accessed 30.11.2019).
7. Pro zatverdzhennia pereliku tovariv, shcho maiut birzhove kotyruvannia, ta svitovykh tovarnykh birzh dlia vstanovlennia vidpovidnosti umov kontrolovanykh operatsii pryntsypu «vytiahnutoi ruku»: postanova 616 vid 8.09.2016 [Approving the List of Commodity Quoted Goods and World Commodity Exchanges for Establishing the Arm's Length Principle: Resolution No. 616 on 8.09.2016]. Cabinet of Ministers of Ukraine. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616-2016-%D0%BF#n9> (accessed 30.11.2019).
8. Konopatska O. Metody porivniannia pry transfertnomu tsinoutvorenni. [Transfer pricing comparison methods]. *Industrial Marketing Agency Blog*. Available at: <https://aimarketing.info/uk/blog/transfer-pricing-blog/metody-porivnyannya-pry-transferтному-cinoutvorenni> (accessed 01.12.2019).

КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ ИМПЛЕМЕНТАЦИИ ТРАНСФЕРТНОГО ЦЕНООБРАЗОВАНИЯ В СИСТЕМУ ИНДИКАТОРОВ ПРЕДПРИЯТИЯ

В статье определена сущность трансфертного ценообразования на микроуровне, основные преимущества и необходимость введения трансфертного ценообразования на предприятии. Принципы, на которых основывается выбор предприятия в пользу трансфертного ценообразования. Представлена схема выбора метода определения цены по принципу вытянутой руки. Рассмотрены проблемы, с которыми может столкнуться предприятие на практике установления трансфертного ценообразования. Рассмотрены основные положительные эффекты от введения трансфертного ценообразования как для государства, так и для предприятия. Рассмотрены принципы выбора метода ценообразования, как в теоретических, так и практических аспектах. Доказана целесообразность избрания трансфертного ценообразования как инструмента контроллинга, эффективного индикатора контроля за себестоимостью, установления цены и инструмента анализа.

Ключевые слова: трансфертное ценообразование, внедрение трансфертного ценообразования, принципы трансфертного ценообразования, контролируемые операции, методы трансфертного ценообразования, регулирование трансфертного ценообразования.

CONCEPTUAL BASES OF IMPLEMENTATION OF TRANSFER PRICING IN THE ENTERPRISE INDICATOR SYSTEM

The article defines the essence of transfer pricing at the micro-level, the main advantages and privileges of implementation of transfer pricing at the enterprise. The needs on the transfer pricing system, of control of international operations in Ukraine, discussed. Retrospective analysis of actualization of transfer pricing researches given in the article. The article contains the main reasons, of implementation transfer pricing in the law system. Also in article was investigated the main privileges of transfer pricing, function such as market price regulation. Principles on which the choice of an enterprise in favor of transfer pricing based, and the process of awareness of transfer pricing as an instrument of control. The scheme of choice of a method of determination of the price according to the arm's length principle presented and researched from OECD Transfer pricing guidelines for multinational Enterprise and Tax Administrations, and differences from Ukrainian law system were shown in the article. The problems that an enterprise may face in the practice of setting transfer pricing discussed. The main positive effects of the implementation of transfer pricing for both the country and the enterprise are considered. An algorithm, to determine a needs in transfer pricing implementation to the enterprise financial indicators system and main actions after was investigated. The main control activities, which proprietorship should know to avoid penalties and fines, the main terms to input documentation and saving discussed and defines in the article. The principles of choosing the method of pricing, both in theoretical and practical aspects considered with detail analysis of all method's usability in Ukraine tax law system, their usability in the reality of a country. Where shown the main results of the implementation of transfer pricing as an instrument of control for a country, theoretical and practical positive effects proved by a statistic in the article. The feasibility of choosing transfer pricing as a instrument of controlling, effective cost control indicator; pricing, and analysis tool, is proved. As result effectiveness of transfer pricing as an instrument of regulation for both as a country, as business was proved.

Key words: *transfer pricing, introduction of transfer pricing, transfer pricing principles, controlled transactions, transfer pricing methods, regulation of transfer pricing.*